

Puuvill

Koostaja: Karmel Klaus

11 a klass

Puuvill

- on üheaastane taim, mis kasvatab oma seemnete kaitseks koheva valge katte. Seda katet kasutataksegi puuvillase kiu saamiseks
- tänapäeval kõige enam kasutatav taimne materjal
- Soojalembeline põuakindel troopikataim
- Kubar, milles olevaid seemneid katavad pikad üherealised tselluloosikiud

Kasutamine

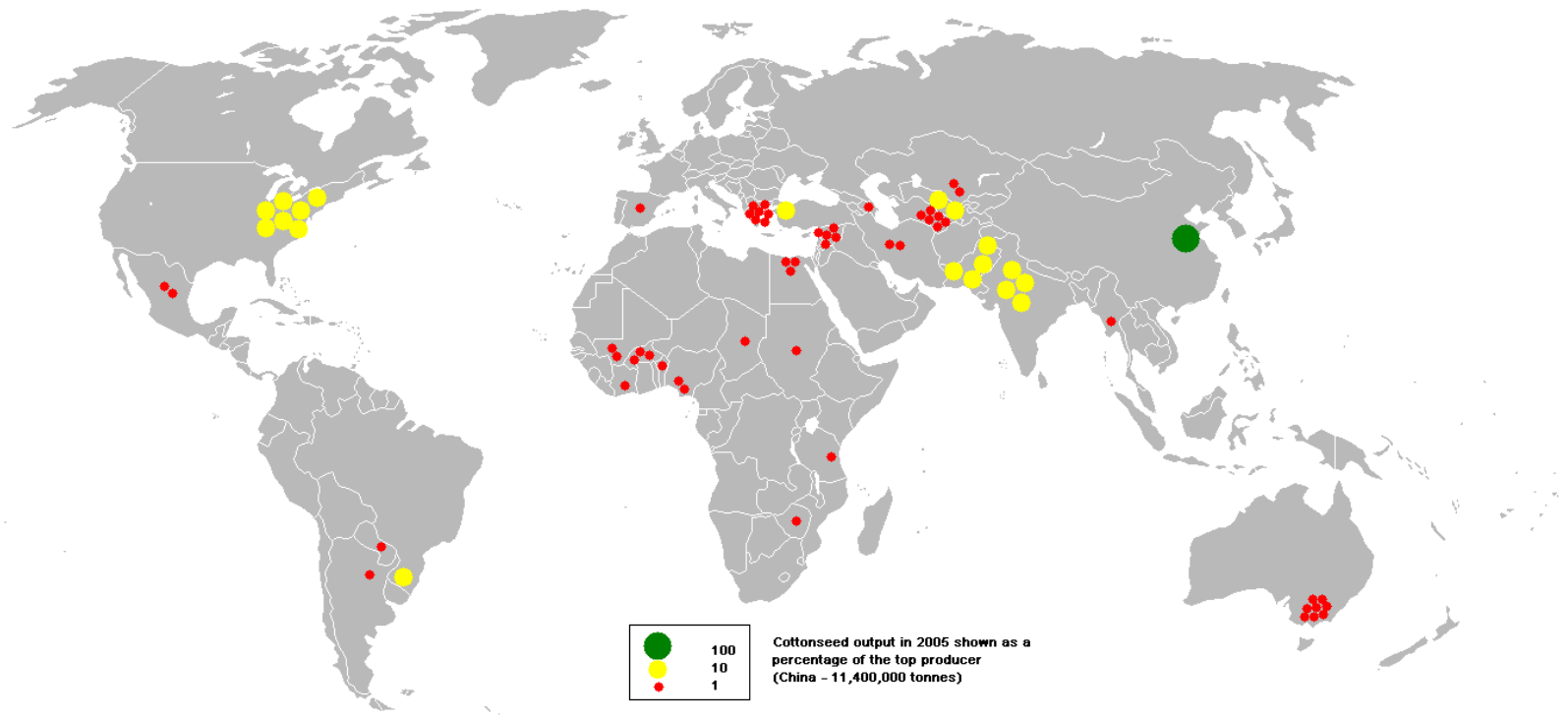
- ❑ saab valmistada väga erinevaid kangaid, olgu näitena nimetatud marlit ja teksariiet
- ❑ froteest valmistatakse vannirätikuid ja hommikumantleid, teksariidest teksapükse, -jakke
- ❑ batist, pesusamet ja sarb ehk pikeeriie
- ❑ on tavaliselt valmistatud sokid, aluspesu, T-särgid, tihti voodipesu
- ❑ Keskmine T-särk kaalub 150-200 grammi, seega kulub vastava koguse puuvilla kasvatamiseks keskmiselt 1500-2000 liitrit vett. Kui puuvill on kasvatatud tugeva niisutuse aladel, kulub vett kuni

Kasutamine

- ❑ lõnga kasutatakse heegeldamisel ja kudumisel
- ❑ võib ka olla teiste materjalidega segatud, näiteks kunstiidi või polüestri puhul
- ❑ kasutatakse puuvilla kalavõrkude, kohvifiltrite, telkide, püssirohu, puuvillapaberi valmistamisel ja raamatute köitmisel
- ❑ Tänapäeval tekstiilitööstuses enim kasutatav looduslik materjal
- ❑ Mehhikost on leitud maailma vanimad puuvillakiud, umbes 7800 aastat vanad

- ❑ Eriti on puuvilla väärtustatud pesu, voodipesu ja lasteriie valmistamiseks
- ❑ Puuvillane riie laseb õhku läbi, on nahasõbralik ja ei elektriseeru
- ❑ Puuvillane kiud tõmbub pestes kokku, kortsub ja imab hästi niiskust ja venib vähe
- ❑ saab valmistada väga erinevaid kangaid, olgu näitena nimetatud marlit ja teksariiet

Puuvillaseemne toodang 2005. aastal

Puu vill

Ajalugu

- on pärit Indiast, sealt on selle kultuuri kasvatamine levinud teistesse samasuguse kliimaga maadesse
- hakkasid kultuurtaimena kasvatama Induse oruasukad viiendal kuni neljandal aastatuhandel eKr, 3000 A. E.M.A. Hiljem ka Egiptuses ja Hiinas
- Euroopas sai puuvill tuntuks araablaste vahendusel 1000 aasta paiku

Tunnused

- ❑ Madal põõsastaim, talub hästi kuumust kuid vajab rohkelt vett
- ❑ Seemet ehk kupart ümbritsevad tselluloos kiud, igal seemnel võib olla kuni 7000 katvat kiudu
- ❑ Kiu looduslik värv on valge või kreemikas, see imab hästi niiskust ja annab seda ka kiirelt ära, on väikse elastsusega ning soojusjuhtivus on halb
- ❑ Puuvilla on 4 liiki: *Gossypium hirsutum* tuntud kõrgustik puuvill või Mehhiko puuvill
- ❑ Kõige laiemalt istutatud puuvilla liike Usas, moodus tades umbes 95% kogu puuvilla tootmisest.

Kasvu piirkond

- ❑ kasvavad põõsastena troopilistel ja lähistroopilistel aladel
- ❑ Tänapäeval on suuremad puuvillakasvatajad India, Pakistan, Egiptus, USA

Huvitavat

- ❑ Puuvill on janune taim
- ❑ Kilogrammi puuvilla kasvatamiseks joob puuvillapõõsas meeleldi 10 000 liitrit vett

Puuvilja kasvatus

Tänaan et kuulaste mu igavat juttu
!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!